ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-095 назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур ба диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновна дар мавзуи «Маҳсулнокии зироатҳои фосилавӣ дар ҷараёни самаранок истифодабарии заминҳои корами обии ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ

1. Мутобиқати мавзуъ, муҳтавои диссертатсия ва автореферат ба ихтисос ва соҳаи илме, ки аз рӯйи он ба шуро қабул, баррасӣ ва ҳимояи дисссертатсияҳо иҷозат дода шудааст.

Мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқамандӣ дошта, он ба Барномаи давлатии рушди Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020, №790 аз 30.12. 2015 ба Барномаи Стратегияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи илм, технология ва инноватсия барои давраи то соли 2030 аз 30.06. 2021 №263" равона гардидааст, мувофиқ мебошад.

Таҳқиқоти илмӣ дар шароити заминҳои обии филиали Институти зироаткории АИКТ дар вилояти Хатлон дар доираи мавзуи "Мукаммалгардонии технологияи парвариши зироатҳои сермаҳсул дар системаи самаранок истифодабарии заминҳои Тоҷикистони Марказӣ", рақами қайди давлатӣ 0121TJ 1122 дар давоми солҳои 2021-2025 иҷро карда шудааст.

Диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновна дар мавзуи «Маҳсулнокии зироатҳои фосилавӣ дар ҷараёни самаранок истифодабарии заминҳои корами обии Ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ хеле мубрам буда, таҳқиқоти илмии ба анҷом расида дониста шуда, меҳнати ихтисосмандонаи унвончӯ ба шумор меравад, ки ба ҳалли масъалаи муҳим - интихоби дурусти зироат ва навъ барои кишти фосилавӣ бо назардошти реҷаи гармӣ ва рӯшноӣ имконият фароҳам меорад, ки давраи мусоиди нашъунамо барои растанӣ ба пуррагӣ истифода шавад. Дигар хусусиятҳои мусбати зироатҳои фосилавӣ дар он аст, ки баъд аз ҷамъоварии ҳосили анбӯҳи сабз дар хок вобаста ба зироат 40-65 с/га боқимондаҳои решаю поя боқӣ мемонад, ки ба ҳосилхезии хок ва ҳосилнокии зироатҳои баъд киштшаванда мусоидат менамоянд. Дар ин замина, метавон гуфт, ки кори диссертатсионии Давлатова Рухшона Нодирхоновна ҳамчун таҳқиқоти илмии баанҷомрасида ҳисобида шуда, саҳми шахсии довталаб дар раванди таҳияи диссертатсия хеле калон мебошад.

Ақидаҳои илмӣ, гузаронидани таҷрибаҳои саҳроӣ, коркардҳои математикию омории натиҷаҳои илмии ба дастовардашуда, хулоса ва тавсия ба истеҳсолот, ки барои пешрафти илми кишоварзӣ метавонад мусоидат намоянд, ба муаллифи диссертатсия тааллуқ доранд. Ҳамаи корҳои иҷрогардида аз ҷониби муаллиф мустақилона амалӣ гардида, дар онҳо мазмуни асосӣ ва натиҷаҳои илмӣ инъикос гардидаанд. Таҳқиқоти илмии муаллиф беҳтар гардонидани ҳосилхезии хок ва самаранок истифодабарии заминҳои обӣ дар шароити иқтисоди бозоргонӣ ва тағйирёбии иқлим бо истифода аз зироатҳои фосилавиро дар бар гирифта, илман асоснок намудааст, ки метавонанд гирифтани 3-4 ҳосилро аз як қитъаи замин таъмин намоянд.

Диссертатсия ва автореферати он аз рӯйи мавзуъ ва муҳтаво ба ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ ва илми кишоварзӣ мувофиқат мекунад.

2. **Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси пешниҳодшуда, ба самтҳои афзалиятноки илм дар ҷумҳурӣ**

Мавзуъ ва мазмуни диссертатсия ба бандҳои 1,2,3,4,11,18,23-и шиносномаи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ, ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25.04.2025 фармоиши №175/шд, ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқат менамояд. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми сентябри соли 2021, №7 тасдиқ шудааст, пурра ҷавобгӯ аст.

3. **Оид ба мукаммал инъикос ёфтани муҳтавои кори диссертатсионӣ дар таълифоти нашршудаи довталаб**

Аз рӯйи натиҷаҳои тадқиқоти кори диссертатсионӣ 14 мақолаи илмӣ ба нашр расонида шудааст. Аз онҳо 9 мақола дар маҷаллаҳои аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тақризшаванда, 1 дастур, 4 мақола дар маҷалла ва конференсияҳои байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ, чоп карда шудааст ва ҳамаи онҳо ба мазмун ва мундариҷаи диссертатсия алоқаманд мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси худро ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба бандҳои 34 ва 35-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад.

Дар бораи иҷрои талабот нисбат ба нашри натиҷаҳои асосии диссертатсия

Дар диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновна истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи

сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ва натиҷаҳои илмии дар асоси таҷрибаҳои илмии саҳроӣ ба дастовардаи муаллиф ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсионӣ. Натиҷаҳои тадқиқоте, ки дар асоси таҷрибаҳои саҳроӣ Давлатова Р.Н., ба даст овардааст, эътимоднокланд, зеро тадқиқот дар сатҳи баланди илмию методӣ бо истифода аз услубҳои умумиэътирофшуда ва махсус дар зироаткорӣ гузаронида шудаанд ва дурустии маводи аввалияро муайян мекунад. Дар ҷараёни тадқиқот санҷиш ва тасвиби амалии натиҷаҳои бадастомада гузаронида шудааст. Коркарди маводи рақамии дар рафти таҷрибаҳо ба даст овардашуда дар асоси методҳои оморӣ ва математикии таҳлил бо истифода аз барномаи компютерии Microsoft Excel бо муайян кардани меъёри эътимоднокии Стюдент анҷом дода шудааст.

Вобаста ба масъалаи қабул кардан ё накардани диссертатсия ба шуро.

Дар диссертатсия ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Давлатова Рухшона Нодирхоновна маълумоти ғайрисаҳеҳ, аз ҷумла дар бораи корҳои аз тарафи унвонҷӯ чоп гардида, мавҷуд нест.

Диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновна дар мавзуи «Маҳсулнокии зироатҳои фосилавӣ дар ҷараёни самаранок истифодабарии заминҳои корами обии ҷануби Тоҷикистон, барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки ба диссертатсияи доктори фалсафа (PhD) пешбинӣ шудааст, мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ пешниҳод карда мешавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновнаро дар мавзуи «Маҳсулнокии зироатҳои фосилавӣ дар ҷараёни самаранок истифодабарии заминҳои корами обии ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Давлатова Рухшона Нодирхоновна дар мавзуи «Маҳсулнокии зироатҳои фосилавӣ дар ҷараёни самаранок истифодабарии заминҳои корами обии ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии

доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D080101 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-тадқиқотиашон ба ихтисоси 6D080101 - Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- Сафарзода Шералӣ Ҷӯра - доктори илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01 – Зироаткории умумӣ, ҳамоҳангсози компоненти 1, Муассисаи давлатии «Рушди соҳибкорӣ дар соҳаи кишоварзӣ»;

- Ҳафизов Абдунасир Абдукаримович - номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01 – Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ, дотсенти кафедраи агротехнологияи Донишгоҳи давлатии Данғара.

3.Ба сифати муассисаи пешбар **Институти ботаника, физиология ва генетикаи растаниҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон** пешниҳод карда мешавад.

4.Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5.Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои кишоварзӣ, профессор Қодиров Қ. Ғ.

Аъзои комиссияи экспертӣ:
Доктори илмҳои кишоварзӣ, профессор Кахаров К. Х.

Номзади илмҳои кишоварзӣ, дотсент Рашидова М.М.

« 16 » декабри соли 2025